

Այս տարի լրաբում է երկրա-
շարժի 10-ամյակը. սա-
կայն աղետի գոտում մինչ
օրս, կարելի է ասել, գրեթե ոչինչ
չի փոխվել. 10 տարի անընդմեջ
խնդիրը ևդեռ է կառավարության
ուժադրության առանցքում. և
բվում է, թե գործն առաջ է գտու-
թայց ինչղես ասում են, մի քան
է ցանկանալը. մի քան իրակա-
նացնելը: Լոռվա մարզում Վանա-
ձորում մինչ օրս թիրելյա կացա-
րաններում 20000 մարդ է աղբու-
180 հազար բնակչությամբ բաղա-
դի հիվանդանոցներ գործում են

Աղեղի գոտում դեռ աղեղավի վիճակ է

ժամանակավոր տնակներում, դա
համամենն ընթանում են անմիտ-
քար դայմաններում, բիբեղյա կի-
սավելակ տնակներում խոնավու-
րյան և զարշահոռուրյան ուղեկ-
ցուրյամբ։ Ծկան աշխատատեղեր,
բարձր են սննդամբերի գները բո-
ւակառութեան ամիսներով բուշակ
չեն ստանում. փոխարենը դարտադ-
րում են հոսանքի. ջրի և այլ հար-
կերի ժամանակին վճարում. հա-
կառակ դարձագայում առանց իսկ
հաղաղելու հոսանքագրելում են,
հաւաքի շատներով անգամ առաջին
կարգի բուշառուի կամ անկոր-
նուն զամփած հիվանդի անօգնա-
կան վիճակը։

Պետքուցնոյ Հանաձորին հասկացված է 750 մլն. Ակաված նն որու դրոցների և հիվանդանոցների շինարարական աշխատանքները, սակայն գումարները ժամանակին չեն փոխանցվում. Այս տարվա հունվարի 14-ին կառավարյան դատուստային ֆոնդից 140 մլն դրամ է հատկացվել «Բազումի» հիվանդանոցի շենքի վելացորոց ման, 320 մլն դրամ Ազայան 83, 87 շենքերի, 35 մլն դրամ թիվ 10 դրոցի շինարարական աշխատանքների վերականգնում համար. քայլ մինչ օրս վաշաղեմի հանճարարականը մնացել է օդում. Ֆինանսների նախարարության համարատասխան գումարներ շփոխանցելու դաշնառով: Մինչդեռ շինարարների խոսներով, եթե ամուսնուն սեղուին շենքի կառուցումն ավարտին լիացվի, հաջորդ տարի կրկնակի ծախսեր կլահանջվեն: Օգոստուս 1 նաեւ շինարարներին կը բեր մետենան լավագույն դեղում անցնում է 3 ժամում: Ա-ազմավարական կարեւոր նշանակորյամբ այս գյուղն ունի ընդամենը 64 տեսակուրյուն. որոնք բացառակ անուշադրույան են մատնված: Աղդեն տասներորդ տարին է գյուղը գրելաված և հոսանքից: Ըստ Կորյան գյուղը սեփակ է «Վրաստանի նուանից», իսկ Վրաստանում այն Ենթակետիկ ճգնաժամն է. ինչ մի խնի տարի առաջ Հայաստանում եւ եւ տաս հաճախ, գուցե նաև միտունավոր. չի տանում հասանելիք շամ հոսանքը:

Զիլիզայտ տար տարի չի գուծել նաև դրոց. երեխաները հաճախել են Վրաստանի հայկական դրոցներ. միայն մի խնի տարի առաջ 3 երեխայի համար բացվել է առաջին դասարան, որոնք դարձմունքներն անցկացնում են 5 թվականներուն: Առկա է նաև ոստաօրենի խնուի: Դպրու-

ուաջ և Խանի որ Երիտասարդությունը լրում է զյուլը: Զիկիզայում չկա հեռախոսակառ հիփփանդանց, և եթե ունեն մեկին շատ օգնության կամ հիփփանդանց հասցնելու անհրաժեշտություն առաջանա, առաջ ցցկենքոն հասցնելն անհնարին և Խանի որ կարող ճանադրակի գրութային և իսկ անձրեւային եղանակին կամ ծմբանք այն ընդհանրապես փակվում է: Գյուղացին այսօտ արդեն չի կարողանում նույնիսկ Վրաստանից առաջին իսկ անհրաժեշտության դեմքները հոգալ.

Կոմունիստները շեն
հավատում մինչեւ 2001-ը
բնակարանային խնդրի լուծմանը

Յայկոմկուսի Գյումրիի Խաղկոմի օրեւստեղի ունցած ոլենումը Խնարկման նյութ է դաբճել Խաղաքի սոցիալ-ստեսական վիճակի հարցը։ Այդ վիճակի բավականին մանրամասն Վերլուծության փորձ է խաղկոմի առաջին խարտուղար Եմիլ Կիրակոսյանի՝ խորհրդային Լենինականի Վերջին Խաղագլխի ներկայացրած զեկուցումը, որը սկսվում է հանրապետության իշխանության Վարած Խաղականության Խնադասությամբ։ Գյումրիի բա-

կության հետեւանիով Գյումրիում աղ-
խառնությունն ու մարդկանց հուսահա-
տությունը գազարնակետին են հասել:
Եվ դատահական չէ, որ ավելի են ս-
կարանում մուրացկանների շարերը:
Կան սնունդ հայրայթելու համար ա-
մեն օր աղքանոցները երերոյ (եւ այդ
ծանադրահով թունավորված-մահա-
ցած) մարդիկ, փողոցներում դակա-
սելու փոխարեն ավելանում է մուրա-
ցիկ երեխանների թիվը...

Աղեցյալ հաղափի բնակարանային շինարարության մասին է. Կիրակո-սյանը ներկայացրեց հետեւյալ Տվյալ-ները. Երկրաշարժից հետո բաղադրում անհրաժեշտ է կառուցել 2 մլն 150 հազար բնակուսի մետր բնակտարածություն. Եթե 1990-91 թթ. մոտ 20 հազար ուստ շինարարների առկայության դայմաններում այստեղ շահագործման է հանձնվել 430 հազար լուս. մետր բնակտարածություն կամ 5500 բնակտարան, առաջ 1992-98 թթ. Վեց-յոթ տարիների ընթացքում հանձնվել է ընդամենը 3200 բնակտարան. Եզ եթե նկատի ունենան, որ հանձնված ների 98 տոկոսը դեռ ուստ շինարարների կիսատ թողած շենքերն են, առաջ հասկանալի է՝ որպանց հանձնումից հետո բնակտանային շինարարության խնդիրն ինչպես ֆինանսական, այնպես էլ աշխատանքային ծավալների ավելացման առումով ավելի է ծանրանալու. Նկատի ունենալով այս ամենը եւ շինարարության ներկայիս տեսողը, Գյումրիի համայնակարների ղեկավարը որդես խարեւություն որակեց Խաղափի ներկային 17 հազար անօրենան ընտանիքներին մինչեւ 2001 թվականը բնակտանով աղահովելու հին ու նոր խոստումները. Անցյալ տարի ծրագրված 952-ի փոխարեն 800 բնակտարան է հանձնվել. Այս տարի Ֆինանսավորման տարբերակության մասին հավաստմամբ Կարմիր խայի վարկավորմանն է ներկայացված եւս 125-ի կառուցումը. Մինչդեռ նույնածագության մասին համար

տարեկան միջինը 4000-ից շատ բնակարան դեմք է կառուցել։ Խեխանությունների ուսադրությունը հրավիրելով խաղաղի կյանքի բազմաթիվ բնագավառներում եւս առկա անմիտքար վիճակի, դրա բողած հետեւանեների վրա, հոետորը կարծի հայտնեց, որ կառավարությունը դեմք է իրով մետական հովանավորության տակ առնի Գյումրին իր հիմնահարցերով եւ հատուկ կարգավիճակ սահմանի այս խաղաղի համար։

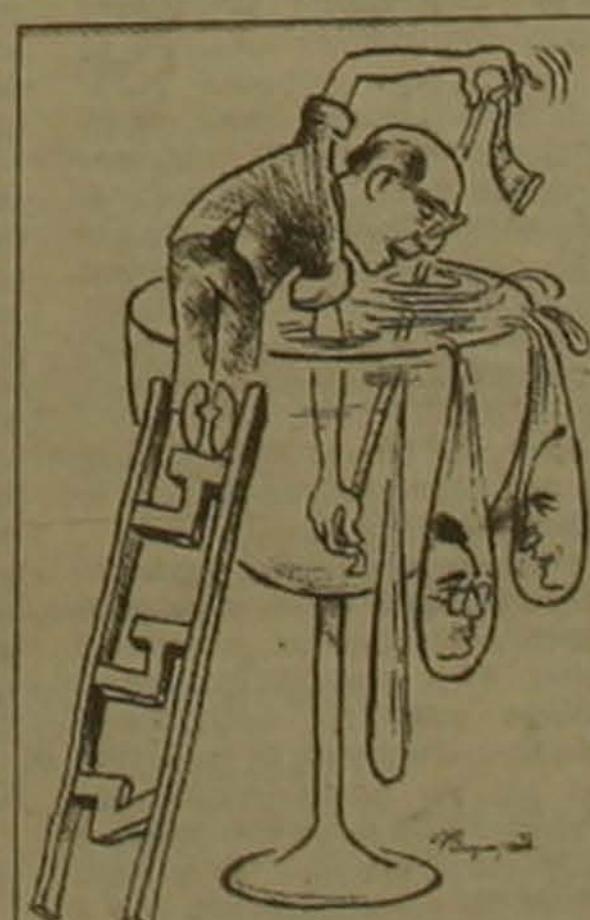
Տանից:

Հանրահայտ. Կոմկուսի համբերության բաժակը «ոսց ու թէ լցվում է»

«Օրհասական հարցերը» կոմիտսի երավիրած շարարօյա հանրահավաքում սղառիչ դատախալան չսացան, բայց «չկայացած հույսերի եռամսյակը», կոմմիտսների հանգմանը, տաղալած իշխանությունների հասցեին սու որակումներ և վերջնագրեր հնչեցին: Հանրահավաքը սակագամադր Ե. Ելոյք ունեցողները դեմքախոս, և «խարված ժողովությունը» շատ շուտով դարձեց, որ ազգի փրկիչն առաջվա դես, կոմիտսն է, մանավանդ՝ «բանելեռներից մարդկած» վիճակում: Հանրահավաքավարը դիմեց կոմմիտսների համար անսովոր հացուդատախանի ժամերին, ըստ ուրիշ հարցերի մի ճասն, ինչդեռ դարձվեց, «ոխերիմ եղբայրներից էր»: «Ոխերիմներից» մեկին հետարրում էր, «եթե ընկեր Բադայանին դաւուն առաջարկեն, նա չեղյալ չի համարի այս հանրահավաքը»: Պատախանը եղավ «միաւն մասին»:

նաստան և նաղոնիա: ԽՍՀՄ նախկին հանրադեսությունները գարզացման 2 ճանադարի ունեն կամ դառնալ վերոհիշյալ բարյակի ստուկք, կամ նոր միություն կազմել (կոմիտսի ընտրությունը հասկանալի է): Կոմիտսի նկատմանը մղկացնում է «սպիտակ տեսողը», որի դեմ առայժմ «կարմիր տեսող» չի հայտարարվում: Այս դասին կոմմիտսները քավարակում են «դեղին բար» ցոյց տալով: «Եզնաժամը խորանում է Շիչս է, փորձում են ինչոր քան անել, բայց կարկատաններով քան դրուս չի զա»: Ուրիշն, «ի՞նչ անել» «կամաց-կամաց ոյատասկել ԱԺ ընտրություններին»: Բայց հավամվածները մի տարի սղասեկու տամադիր չեն. և ԱԺ դաշտամավորը սոցիալական միջոցառումների ծրագիր առաջարկեց կեց էլեկտրաէներգիայի վարձը բարձրացնելու դեմքում մուծել նախկին սակագնուվ, հեռախոսի վարձը ոչ քան 600 դրամով, այլ 50

«միայն Խօսքական»:
ԱՌ կոմկուսի խմբակցորյան
անդամ Լևոնի Հակոբյանի ե-
լեյըն սկսվեց աշխարհաբար-
եական գործընթացների վերլո-
ւորյամբ: Այսօր աշխարհում 4
կմաստոն կա ԱՄՆ, Եվրոպա, Չի-
ռուպոնդ: («Երե հարցենեն, կասեն
Հակոբյանն է ասել», ասաց նա),
կառավարությունից - դահանջնել
բռակների կրկնակի ավելացում:
Ո՞ւմ հաւիին: Միլիարդատերների,
որոնց ստույգ բիլը որն Հակոբյա-

նը սիրով հրապարակեց 148. առանց նշելու աղբյուրը նի կը ույթը ավատքելով «մի մարդու ողեւ կանգնեմք կոմոնխաների կողմին» կոչով:

Հավաքվածներից մեկը գրավուհարեց. «Որտե՞ղ գտնել ձեզ» Պատասխանը տրավորի Եր «Մեմ ամեն տեղ ենք. բոլորին

մեջ»: Հետ միկրոֆոնին մուսացաւ ուշացումով ժամանած ԱԺ մեջ այլ դաշգամավոր՝ Գագիկ Թաղթոսյանը, որը հանդիմանելու արհեստավարժներին, հայտարարեց. «Սահմանադրությունը ամեն բայց ափոխի ունահարվում է» նկատի ունենալով առաջին հերթին «կոնյակի զործով» ԱԺ առահելք նիստի մերժումը: Նորասեղծ բաղաքական խորհուրդը շինծու մարմին որակելով, որը Թաղթեսյանը շարունակեց «Քաղաքական ժողովրդավարություն կա, բայց ո՞ւ է առջիալական ժողովրդավարությունը: Ի՞նչ ո՞ւ են վաճառվում ազգային արձիքները»:

Ելույթների արանքում դատասխան տվեց «ամենաօրինական» հարցին. «Ուրեմն է Հրանու Հակոբյանի կալանավայրը» Պատասխանը Հայկական ռադիոյի անեկողութերի ողջ էր. «Չգիտեմ, եթե իմանաք մեզ էլ ասեմ ուշեասի տանիքի».

դատավի սանսաւ»:

Վեցում ձայնը երևոց «մի մադու, որք կոչվում է Սեղեյ Բայրայն»: Հանրահավաքի սակավամարդությունից եւ, թե՝ այլ ուստածութ, առաջնորդի ելույթը տփուականից զայրացելու ընթառ

բյունների II փուլից հետ արձանագրված հանդուժողականությունից հետք չեւ մնացել: «Քաղաքական հույսերի և հույզերի հարակից» որը Քաղավանք ընտրյունների II փուլը «ազգային համաձայնուրյան ներք քեմականացում» որակեց անցնելով նախագահի 100 օրվա ամփոփմանը. «Ոչինչ չի փոխվել. ուր ցինիկուրյամբ վաճառվում են ազգային հարստուրյան վեցին փուլամբներ. աղազգային իշխանուրյունը խախճանի նեց է»: Սակայն կոմկուսը «տեսնում է ժողովրդի խաղաքական հաստիացումը» և «միանշանակ մերժում խաղաքական խորհուրդը»: «Համբերուրյան

զարդարութեա»: «Հարստացնեաք
բաժակը ոնց որ քե լցվում է», և
եթե իշխանությունները 1-1.5 ամ-
սում խելքի չգան կոմիտասը կղա-
հանջի «արանց» վաղաճանկես
հրաժարականը «Այսօր դեռ հան-
գիս ենք: Բայց եր ես հրադա-
րակը լցվի ձեւ ստադանով, ո-
րից ձնով կիսունի եղ դարունի-
րի հետ», «աշխատանքային» հան-

Մահավայրի այսպիս ավարտ
Սերգեյ Բաղդալյանը:

ԵՐԵՎԱՆԻ

